

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam
Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In
Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo
Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Observationes circa litteram Articuli tertii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38621

EXPOSITIO ARTICVLII III. D. THOMAE.

Prima conclusio, ex mente D. Augustini lib. de visione lib. 12. ad Paulinam cap. 13. & lib. 12. super Genesim ad literam cap. 13. & 28. Paulus videt ipsam DEI essentiam; quod probatur ex illis verbis Apostoli 2. ad Corinth. 12. ubi dicit, se audivisse ineffabilia verba, quae non licet homini loqui, hujusmodi autem videntur ea, quae pertinent ad visionem beatificam, quae excedit statum visionis, juxta illud Isaiae 64. *Oculus non vidit, Deus, absque te, quae preparasti diligentibus te.*

Conclusio secunda. Non solum Paulus, sed etiam Moyses videt divinam essentiam, & satis congruerit hoc dicitur: nam sicut Moyses fuit primus Doctor Iudeorum, ita Paulus fuit primus Doctor Gentium.

Conclusio tertia. D. Paulus in illa visione non fuit simpliciter beatus, ita ut fuerit redundantia gloria in corpore, sed solum secundum quid. Ratio est, quia non participavit lumen gloria per modum formae permanentis, sed tantum passionis transuentis, huc contingit in lumine Propheticæ.

Conclusio quarta. D. Paulus in rapta non fuit beatus habitu interior, sed solum habuit actum Beatorum, quare in eo etiam tunc non fuit actus fidei; fuit tamen in eo simul habitus fidei.

Conclusio quinta. Per tertium cœlum potest intelligi aliqua virtus supermundana, quæ dicitur tertium cœlum tripli ratione. Uno modo secundum ordinem potentiarum cognoscitur, ut primum cœlum intelligatur visio corporalis, quæ fit per sensum. Secundum, Visio imaginaria. Tertium vero cœlum dicatur visio intellectualis, ut Augustinus exponit 12. super Genesim ad litt. cap. 28.

Secundo modo potest dici tertium cœlum secundum ordinem cognoscibilium, ut primum cœlum dicatur cognitione cœlestium corporum; secundum, cognitione cœlestium spirituum; tertium cognitione ipsius DEI.

Tertio modo potest dici tertium cœlum contemplatio DEI secundum gradus cognitionis, qua DEUS videtur; quorum primus pertinet ad Angelos infirmam hierarchiam; secundus, ad Angelos medianos; tertius ad Angelos supremos.

Conclusio sexta. Quia visio DEI non potest esse sine delectatione, propterea Apostolus non solum se dicit rapuum ad tertium cœlum, ratione contemplationis, sed etiam in Paradiso ratione consequentis gloriae.

Observationes circa litteram Articuli tertii.

Adverte D. Thomam *prima parte*, quest. 12. art. 11. docere nullum hominem purum posse videre DEUM per essentiam, nisi à mortali vita separaretur. Cujus eam reddit rationem; quia modus cognitionis sequitur modum naturæ cognoscens, anima autem nostra, quantum est in hac vita, habet esse in materia corporali; ergo natura huius non cognoscit, nisi quæ habent formam in materia, vel, quæ per hujusmodi cognoscit possunt.

Hanc D. Thomæ sententiam variè intelligentes, & interpres.

Ferrariensis 3. contra gentes cap. 47. ita exponit, ut dicatur esse impossibile videare DEUM sicut est in sensu & exercitio sensuum, quod aperie videtur insinuare D. Thomas in illo articulo, & dicto cap. 47. Quare si vita mortalis accipitrum pro usu & exercitio ipsorum sensuum, sententia D. Thomæ vera est non solum secundum potentiam ordinariam DEI, sed etiam secundum absolutam, impossibile enim est exercitio & ministerio sensuum DEUM apprehendi sicut est, eo quod spiritualis sit, & incorporeus.

A'li vero Thomistæ existimant D. Thomam in illo articulo locutum fuisse de potentia DEI ordinaria supernaturali, quia cum duplex sit potentia supernaturalis DEI, ut optime adverterit ibi Magister Bañez: altera ordinaria, quæ alligatur legibus à DEO statu; altera absoluta, quæ nullis constitutis legibus. Divi Thomæ sententia non

est intelligenda de potentia absoluta; sed de potentia ordinaria, quoniam ut ipse Divus Thomas sicut erat in solutione ad secundum D. Paulus & Moyses per potentiam absolutam DEI in hac vita mortali positi divinam essentiam viderunt. Deinde Divus Thomas, ut optime annotavit Cajetanus in illo articulo per vitam mortalem non in celum sensuum operationem, ut afferret præcedens opinio, sed vitam ipsius hominis corruptibilem. Sensus igitur D. Thomæ ille est, quod dum in hac vita sumus, non posse à nobis DEUM videtur, quia de lege DEI ordinaria nemini ea visio fuit communicata, quare excipit ab hac regula Christum, & solum de puro homine loquitur clarius autem Augustini & suam sententiam expositum S. Thomæ dicens: Ex quo inferitur primò, quod de potentia DEI absoluta fieri non potest, ut homo utens conversione adphantasmata DEUM intelligatur. 2. Inferitur de potentia DEI absoluta fieri posse, ut homo non alienatus à sensibus, non tamen utens sensibus, neque phantasmatibus, DEUM videat, sicut defacto contigit in anima Christi.

3. Præter legem ordinariam est, quod aliquis rapiatur ad divinæ essentie visionem, quia in tribus ordinariis Dei dispositio solvitur. Primo, ut abstrahatur à sensibus. 2. Ut non convertatur ad phantasmatum, sicut secundum Divi Thomæ sententiam, tertium & præcipuum ut communicet DEUS sive essentia visionem.